

Doğa Flora

Dr. Bülent Gözcelioğlu [turkiye.dogasi@tubitak.gov.tr]

Çöl Bitkisi:

Welwitschia

Dünyanın en ilginç bitkileri sıralansa Welwitschia üst sıralarda yer alır. Çöl gibi çok uç koşullarda yaşayabilen bu bitkinin yaşam süresi 300 ila 1500 yıl dolaylarında olabiliyor. Ayrıca bir canlıyı tanıtırken kullanılacak benzersiz, büyüleyici, harika, müthiş, nefis, olağanüstü ve hayret verici gibi sıfatların hepsi bu bitki için geçerli.

Namib Çölü, dünyanın en eski çölü kabul edilir. 43 milyon yıl önce oluştuğu ve son 2 milyon yıldır da hiç değişmediği belirtiliyor. Çölün bazı böl-

gelerinin yıllarca yağış almadığı, bazı yerlerinse yılda 100 mm'den az yağış aldığı biliniyor. Canlılar, özellikle de bitkiler için uç koşullar sunan bu çölde yaşayabilen bitki sayısı çok azdır. Welwitschia bunlardan biridir.

Namib ölü'ne özgü bir tür olan Welwitschia kök, gövde ve iki yapraktan oluşur. 6 metreye kadar ulaşabilen kemer şeklindeki yaprakları zemin üzerinde devamlı büyür. Yapraklar bitkinin 65°C'den yüksek sıcaklıklarda bile hayatta kalmasını sağlayacak yapıdadır. Kalınlıkları 1,4 cm civarındadır.

Bu endemik bitki, su ihtiyacının bir kısmını yer altı sularından bir kısmınıysa havadaki sisten karşılar. Yapraklarda bulunan gözenekler sisli havada açılır, sis olmadığı zaman ise kapalı durur. Welwitschia Namib ölü'nün deniz kıyısından 80 km'ye kadar içeride kalan bölgelerinde yaşayabilir. Kıydan 80 km içerisi, sisin ulaşabileceği maksimum mesafedir ve sis kuşağı diye de bilinir. Bitkiler dişi ve erkek bireyler olarak da ayrılırlar.

1680'de Avusturyalı botanikçi Friedrich Welwitsch tarafından keşfedilen bu bitkiye Welwitsch'in adı verilmiştir.